

UDC 378.147:[37.011.3-051:373.3

DOI <https://doi.org/10.31470/2415-3729-2022-16-128-142>

Training of future primary school teachers for using innovative technologies

Nadiia Kichuk

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor,
Izmail State University of Humanities, Ukraine,
✉ 12, Repina St, Izmail, Odessa Region, 68601
E-mail: izmayil@ukr.net
ORCID: <https://orcid.org/0000-00020558-2201>

Date of receipt of the article: November 15, 2022

Article accepted for publication: December 15, 2022

Підготовка майбутніх учителів початкової освіти до застосування інноваційних технологій

Надія Василівна Кічук

доктор педагогічних наук, професор,
Ізмаїльський державний гуманітарний університет,
✉ вул. Репіна, 12, м. Ізмаїл, Одеська обл., 68601

Дата надходження статті: 15 листопада 2022 р.

Стаття прийнята до друку: 15 грудня 2022 р.

Abstract

The article deals with the problem of developing the ability of future primary school teachers to innovative activity. **The purpose of the article** is based on self-reflection of the experience of training future teachers of primary education for the implementation of pedagogical innovations to substantiate some constructive ways of formative influence on the process of developing their business reputation in the outlined plane.

Results. In the context of the analysis of the approaches that have developed in modern pedagogical science, not only the realities of today regarding the uniqueness of the student of higher education, European integration processes and the multifunctionality of education as a field are considered, but also the latest ideas about the purely innovative content of the teacher's professional activity. The scientific status of the concept of «creative thinking» among relatives (such as «independent thinking») has been clarified. The nature of the attitude of future primary school teachers to the innovative vector of the professional activity of a modern teacher is specified. The expediency of the process of training students for the implementation of innovative professional activities as a system, in which the system-forming value is given to the development of a positive and active attitude of future primary school teachers to pedagogical innovations, to the awareness at the level of conviction of their unsurpassed significance in the conditions of the «tuning fork market of European integration educational transformations, has been proven. **Conclusions.** As a result of the self-reflection of the experience of formation of innovative competence among students of higher education, the constructiveness of the student's free choice educational discipline «Innovative technologies of teaching educational branches in primary school» was ascertained. This approach has been tested at the Izmil State University of Humanities and proves the essentiality of its compensatory value and motivation for spreading it in university practice. The author concluded that the active involvement of teachers in innovative activities requires appropriate scientific and pedagogical support; the educational process of higher education institutions is an important factor in stimulating both the interest of students in the latest technologies and the improvement of their professional culture regarding the implementation of innovative activities. The author added that self-reflection of the experience developed in the above-described

perspective convinces of the urgent need to consider the scientific and practical support for the development of innovative competence among students as a pedagogical system.

Keywords: future primary school teacher, innovative activity, innovative technologies, creative individuality of a child of primary school age.

References

1. Andrushchenko, V. (2020). Fenomen osvity [Phenomenon of education]. In N.V. Kochubei. *Knyha 1. Poniattia osvity, zmist ta problemne pole [Book 1. The concept of education, content and problem field]*. Sumy: Univer. kn. [in Ukrainian].
2. Honcharenko, S. (2011). Ukrainyskyi pedahohichnyi entsyklopedychnyi slovnyk [Ukrainian pedagogical encyclopedic dictionary]. Vyd. druhe, dop. y vypr. Rivne: Volynski oberehy [in Ukrainian].
3. Shuravlova, I. et al. (2021) The problem flied of professional (vocational) education:innovations and ways to improve. *Estudios de Economia Aplicada*, (pp. 1-10.) Dol: 10.25115/eea.v39i5.5274
4. Kanibolotska, V. (2020). Vidchuttia prychnosti vchyteliv yak peredumova uspishnosti osvitnoi reformy [Sense of involvement of teachers as a prerequisite for the success of educational reform]. *Nauka i osvita – Science and education*. 2, 38-44 [in Ukrainian].
5. Kyselova, O. & Kravets, N. (2021). Zmist i spetsyfika innovatsiinoi diialnosti vchytelia pochatkovykh klasiv [Content and specifics of the innovative activity of primary school teachers]. *Pochatkova osvita u konteksti shkilnykh zmin: teoriia, metodyka, praktyka, dosvid – Primary education in the context of school changes: theory, practice, experience*. (pp. 212-229). Uman: Vyd. «Sochinskyi M.M.» [in Ukrainian].
6. Lazarenko, O. (2018). Innovatsiina kompetentnist profesiinoi diialnosti [Innovative competence of professional activity]. *Psykholog – Psychologist*, 1-2, 10-17 [in Ukrainian].

7. Profesiinyi standart za profesiiamy «Vchytel pochatkovykh klasiv zakladu zahalnoi serednoi osvity», «Vchytel zakladu zahalnoi serednoi osvity», «Vchytel pochatkovykh klasiv (z dyplomom molodshoho spetsialista)»: zatv. nakazom Ministerstva rozvytku ekonomiky, torhivli ta silskoho hospodarstva Ukrainy vid 23.12.2020 r. №2736. [Professional standard for the professions «Teacher of primary classes of a general secondary education institution», «Teacher of a general secondary education institution», «Teacher of primary classes (with junior specialist diploma)»: certified by order of the Ministry of Economic Development, Trade and Agriculture of Ukraine dated 12/23/2020] URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/zatverdzheno-profstandart-vchitelya-pochatkovih-klasiv-vchitelya-zakladu-zagalnoyi-serednoyi-osviti-i-vchitelya-z-pochatkovoyi-osviti> [in Ukrainian].

Вступ

За вітчизняних реалій сьогодення, освітянський стрій здатні успішно тримати ті фахівці, які вмотивовано реалізують найсуттєвіший пріоритет Нової української школи – всебічний розвиток дитини через задіяність необмеженої ресурсності у цьому плані, зокрема інноваційної освітньої діяльності педагога. У такий спосіб створюються основи формування ключових компетентностей здобувача освіти, де однієї із яких постає його творчість. У контексті зазначеного важко переоцінити самоцінність як здобувача освіти на першому рівні повної загальної середньої освіти (котрий відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій), так і особистісно-професійної здатності вчителя початкової освіти до інноваційної діяльності.

Важливість такого ракурсу осмислення проблематики підготовки майбутнього вчителя вже чітко окреслена у директивних документах (Закон України «Про освіту», Концепція розвитку педагогічний освіти (2018 р.),

Положення про педагогічну інтернатуру (2021 р.) та ін.) вітчизняної освіти та в існуючих векторах трансформацій моделі університету як соціальної інституції. Щодо останнього, то вчені (О.А. Дубасенюк, В.І. Луговий, Е. Тоффлер, Р. Уайт, Р. Хайгерті та ін.) здебільшого єдині у визнанні, що вища школа є основним етапом професійної підготовки майбутнього фахівця.

Вчені, які досліджують професійну підготовку як педагогічну систему, зауважують на своєрідності такої системи саме дотично вчителя початкової освіти (Н.М. Бібік, В.І. Бондар, О.Я. Савченко та ін.), вбачаючи при цьому низку переваг. По-перше, винятковість особистісно-професійного впливу саме вчителя початкових класів на процес становлення учня як суб'єкта розвивально-пізнавальної діяльності через неперервність і порівняну його довготривалість. По-друге, уможливлення повновартісного врахування фахівцем специфіки творчої індивідуальності дитини через своєрідність професійної діяльності (зокрема, викладання ним низки навчальних дисциплін і задіяність ресурсів педагогізації дозвілля та сімейного виховання). По-третє, оптимальне використання стартових можливостей здобувача дошкільної освіти через забезпечення наступності у доборі діагностувально-розвивального інструментарію педагогічного впливу на особистість дитини у надзвичайно важливий віковий період та специфічну ситуацію її розвитку – старший дошкільний вік та початок систематичної шкільної освіти.

Результати педагогічного дискурсу у вищеокресленій площині довели невідповідність між очевидною своєрідністю професійної діяльності саме вчителя початкової школи та станом його підготовленості, зокрема, в аспекті системного і фахово-компетентного використання у цій діяльності інновацій.

Мета статті – на основі саморефлексії досвіду підготовки майбутніх учителів початкової освіти до

впровадження педагогічних інновацій – ціннісних орієнтирів щодо набуття обов'язкових результатів навчання та компетентностей здобувачів освіти у ракурсі освітніх галузей – обґрунтувати деякі конструктивні шляхи формувального впливу на процес розвитку їх ділової репутації в окресленій площині.

Результати та їх обговорення

Дослідниками проблематики професійної підготовки майбутніх учителів початкової освіти вже оцінено переваги компетентнісної освітньої парадигми. Вивчення й узагальнення наукового доробку вчених дозволяє це відстежити принаймні за двома векторами. Перший – вбачаючи дієвість саме компетентнісного підходу при дослідженні цілісного особистісного-професійного становлення конкурентоздатного вчителя початкової освіти в умовах закладу вищої освіти, зважаючи й на творче запозичення ідей, котрі містить у цьому плані досвід зарубіжжя (К.В. Ковтун, М.М. Короткова, О.В. Кучай, Лу Шаньшань та ін.). Другий вектор пов'язаний із поглибленням наукових уявлень про інноваційну компетентність майбутнього вчителя початкової освіти у певному сегменті професійної діяльності – проведення досліджень (Т.І. Ваколя, Л.С. Коржова, С.М. Мартиненко, О.Л. Шквир та ін.), розвиток соціально-ціннісних орієнтацій та морально-етичної спрямованості діяльності учнів (Ю.В. Журат, Л.А. Колбіна, Ю.І. Пастир, Л.О. Хомич та ін.), формування здоров'язбережувальних здатностей молодших школярів (В.Г. Білик, Б.Т. Долинський, В.К. Звекова, Л.С. Малишева та ін.), проектування освітньо-розвивального та краєзнавчо-пізнавального середовища (О.О. Біла, М.О. Брижак, І.М. Сущенко, А.Д. Цимбалару та ін.), удосконалення як інформаційної культури, так і комунікаційної здатності молодших школярів (А.Я. Бондар, Н.С. Кипиченко, А.М. Коломієць, О.С. Макарова та ін.), реалізація дитиноцетрованого педагогічного супроводу оцінювальної

діяльності (О.В. Стрілець-Білокаленко), розвиток творчої індивідуальності молодшого школяра (Л.С. Мирва), становлення його суб'єктності (Л.Е. Бекірова), а також лексико-народознавчої культури (А.В. Струк) та ін.

Результати аналітичної роботи, котра нами була пророблена на базі наукового фонду з порушеної проблеми, уможливають узагальнення про те, що професійна активність і педагога-практика, і майбутнього вчителя підживляють ресурси педагогічних інновацій. Тим більш, що вже склалась і психологічне підґрунтя такого імперативу (Лазаренко, 2018). Відносно останнього, то, як переконують результати проведеного Всеукраїнського психологічного експерименту «Формування позитивної громадської думки щодо освітніх інновацій у навчальних закладах різного рівня», 77% педагогів мають середній рівень відчуття причетності до реформи (Каніболоцька, 2020). Інтерпретуючи зазначене з огляду на пріоритет інноваційної діяльності педагога – «агента змін» і ключового чинники успішності Нової української школи – вочевидь, що ще й дотепер не втрачає актуальності розв'язання теоретико-прикладних питань педагогічних інноватики як такої галузі педагогічної науки, яка вивчає принципи, закономірності, методи та засоби оновлення педагогічної діяльності, а також інноваційного потенціалу фахівця.

Поза сумніву – інновації становлять «істотний елемент розвитку освіти» (Гончаренко, 2011: 195); якщо ж освіта – це скарб, то інновація (за лучним висловом Кевіна Келлі) – «нова валюта».

Вивчення й узагальнення напрацювань учених відносно ключових питань (на кшталт «новація» – засіб, а «інновація» - процес інноваційної діяльності), безпосередньо або опосередковано пов'язаних із таким важливим параметром якості вищої освіти фахівця, яким постає його конкурентоздатність, нами розумілось, що домінантою освітнього процесу доцільно розцінювати потребу майбутніх

фахівців в інноваційній спрямованості навчально-професійної діяльності. При цьому ми поділяємо дослідницьку позицію тих учених (зокрема, Ю.І. Завалевського), які суть інноваційної діяльності вбачають, з одного боку, в оновленні педагогічного процесу, а, з іншого – впровадженні того новітнього у традиційну систему, що передбачає досягнення особистістю найвищого ступеня педагогічної творчості.

Нині, як ніколи, загострення набуло таке явище, як «конкуренція», адже йдеться про об'єктивний механізм регулювання ринкового господарства (Р. Kotler, С. Mc. Conell та ін.); принципи конкуренції виявляється й в освітній галузі. Ми приймаємо позицію тих дослідників, які зауважують на важливості у зазначеній площині, зокрема здатності здобувача вищої педагогічної освіти до трансферу технологій, тобто переносу технологій з однієї галузі в іншу (Ю. Вооглайд, Ю.І. Завалевський, С. Тадеуш та ін.).

Зауважимо на певному досвіді педагогічного факультету Ізмаїльського державного гуманітарного університету щодо проведення у ЗВО Ярмарку трансферу технологій. Тут зацентровано на формуванні у майбутніх учителів початкової школи інноваційного алгоритму набуття знань, умінь і навичок з інформаційно-комунікативних технологій. У такий спосіб, як засвідчує практика, уможливорюється конструктивне формування у здобувачів освіти здатності до рефлексії й активного професійного самовдосконалення, готовності до наукового пошуку щодо творчих ідей, котрі містить передовий педагогічний досвід практиків початкової освіти; до того ж створюються передмови успішного пошуку й обробки інформації з використанням новітніх інформаційно-комунікаційних технологій. В нашому досвіді переможцями заходу стали розробники таких локацій дорожньої карти, як-от: презентація інноваційного педагогічного інструментарію щодо створення «ситуацій успіху» здобувачів дошкільної

освіти в умовах університетського розвивального Центру «Равлик»; демонстрація серії вебінарів (на кшталт авторської технології «Використання комплексу онлайн сервісів на уроках математики в умовах змішаного навчання молодших школярів»); презентація творчої майстерні Заслуженого художника України, доцента Шишмана І.І. щодо використання технік образотворчого мистецтва у корекційно-реабілітаційній роботі із дітьми з особливими освітніми потребами.

Як зазначалось, важливим аспектом здатності майбутнього фахівця до запровадження інноваційної діяльності є розвиток його педагогічної творчості. Зауважимо на тому, що педагоги класики вбачали у творчості освітній бренд (А. Дистервег, Я.А. Коменський, В. О. Сухомлинський та ін.), а сучасні дослідники довели своєрідність творчого мислення – домінанти творчості. Дійсно, не будь-яке активне мислення є самостійним, а самостійне мислення – творчим; натомість творче мислення постає як активне і самостійне (В.О. Крутецький, В.О. Моляко, В.В. Рибалка та ін.). До зазначеного додамо, що у психолого-педагогічній науці вже склалися уявлення про науковий статус понять «творчість» і «креативність»; до прикладу за І.П. Манохою, доцільно в креативності вбачати актуальну і потенційну форми, а спектр творчих здібностей особистості є одночасно й структурною складовою її креативності.

З урахуванням вищевикладеного, а також взявши до уваги сучасне трактування феномену освіти, деталізацію її функцій та характеру змін ролі в соціумі, а також поліфункціональності освіти як галузі (Андрущенко, 2020: 26-28) що в європейському контенті набуло саме «ринковий камертон» ((Андрущенко, 2020: 198-225), є всі підстави констатувати: нині більшою мірою, ніж традиційно, підвищується дослідницький інтерес до інноваційної професійної діяльності педагога. Ми виходили з того, що мотивація до інноваційної навчально-пізнавальної діяльності

студентів, які набувають у вищій школі професію вчителя початкової школи, нині дещо ослаблена декількома причинами.

По-перше, у кожного здобувача вищої освіти наявний різний ступінь усвідомлення самоцінності інноваційної діяльності. За нашими спостереженнями, перебуваючи на педагогічній практиці нерідко практикант розмірковує, що така діяльність вимагає особливих особистісно-професійних якостей – сміливості, наполегливості, інтелектуальної ініціативи, фахової ерудиції тощо. До того ж, до такою вчителя прикута здебільшого підвищена увага освітянської спільноти та менеджерів закладу освіти. Так, згідно матеріалів опитування (проведеного серед майбутніх учителів початкової школи, які були нами отримані за відповідями на питання анонімною анкети «Що, на вашу думку, перешкоджає інноваційній діяльності вчителя-практика?»), у 32,9% (із 82 респондентів) найчастішою була відповідь такого змісту: «краще бути як всі, не виділятися», «творчого вчителя, як правило, завалюють перевірки та «відкритими уроками»; «в умовах домінування дистанційної форми значно важче обрати надійний інноваційний підхід». Отримані результати позитивно корелюють із науковими розвідками й інших дослідників (Кисельова & Кравець, 2021: 223-227).

По-друге, для вчителя, здатного до інноваційної діяльності, принципово важливим є досить великий обсяг новітньої інформації для опанування (тобто бази, з якої він отримує ідеї для творчого запозичення у власну професійну діяльність). Так, за нашими педагогічними спостереженнями, у портфоліо досягнень учителя початкової освіти, який успішно здійснює інноваційну діяльність, лише за навчальний рік презентовано 10-13 сертифікатів участі у різнопланових вебінарах, засвоєння дистанційних курсів (на кшталт «Успішне вчителювання – прості речі на щодень») тощо.

По-третє, дослідники довели, що сучасний молодший школяр, на особистість якого здебільшого спрямована інноваційна діяльність вчителя, характеризується суттєвим падінням інтересу до читання, до книги (у тому числі й через збільшення пропозицій щодо пізнавальної інформації у більш доступній і цікавій для нього формі (зокрема, через онлайн ресурси). Відтак, принципово важливою доцільно вважати спрямованість освітнього процесу сучасної вищої школи на процес усвідомлення студентами тієї істини, що педагогічні інновації та інноваційна діяльність не постають самоціллю; йдеться про втілення домінанти НУШ – «від творчості вчителя – до творчості учня». Як відомо, саме такий аспект зацентрований у Професійному стандарті за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)», адже тут наскрізною постає вимога до здатності фахівця демонструвати відкритість до інновацій та впроваджувати в освітній процес і особисто розроблені, і адаптовані інноваційні форми, методи, прийоми та засоби (Професійний стандарт..., 2020).

Принагідно відмітимо, що в нашому педагогічному досвіді віддзеркалено не лише намагання комплексно і системно використовувати новітні інформаційні технології, показати їх ресурсність у здатності особистості до інноваційної діяльності та можливості її збагачення через впровадження цифрових інструментів. Йдеться й про цілісність та повновартісне охоплення при цьому усіх галузей початкової освіти; тобто про галузь як складник змісту, що відображає певну сферу вивчення або об'єднує споріднені сфери (мовно-літературна, математична, природнича, технологічна, інформатична, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична, мистецька, фізкультурна).

Відтак, опора, з одного боку, на домінанти компетентнісного та студентоцентрованого наукових підходів,

а з іншого – на трактування «технології» як науки про майстерність і наукові основи саме здатності інноваційної діяльності майбутнього вчителя початкової школи в умовах закладу вищої освіти, й було формовано певний досвід. При цьому педагогічні зусилля спрямовувалися здебільшого на збагачення ознак конструктивності контенту освітнього процесу щодо опрацювання студентами тих інструментів, які безпосередньо або опосередковано забезпечують їх особистісно-професійну готовність до реалізації окресленого сегменту фахової діяльності (Кисельова & Кравець, 2021). Деталізуємо один із практико-орієнтованих аспектів.

Його сутність у певній мірі відтворює розроблений і впроваджений елективний курс «Інноваційні технології навчання освітніх галузей у початковій школі» (4 кредити ECTS). У межах двох змістових модулів («Теоретичні засади інновацій технологій навчання в сучасній початковій школі» та «Практико-орієнтовані аспекти інноваційної діяльності педагога – «агента змін» у НУШ) створювалися передумови для успішного опанування студентами конкретикою змісту інноваційної діяльності. Це відбувалося переважно двома шляхами: «рівний-рівному» ((зокрема, засобами командної роботи в студентській академгрупі) та занурення у форми вияву професійної активності творчих педагогів-практиків. У такий спосіб майбутні вчителі початкових класів опрацьовували інноваційні технології інтегрованого характеру – кейс-урок (у межах організації малих груп «телемедійників», «креативістів», «скайперів»), stem-марафон у початкових класах (у розрізі різних освітніх галузей) та ін; вчилися заохочувати молодших школярів до творчих проєктів (до прикладу, «Крила душі») та здійснювати педагогізацію ігрової діяльності й дитячого дозвілля (зокрема, через задіяність ресурсів інтерактивної математики, артпедагогіки тощо); спонукалися до реалізації ідеї «навчання через дію» (наприклад, організуючи цікаві перерви першокласників із «лего-системою»), засвоювали

новітні методики (до прикладу, КЛАЗА – розробленої польськими дослідниками і котра має на меті всебічний розвиток дитини через упровадження в освітній процес інтегрованих ігор, танців, співпраці в малих групах) та технік (на кшталт, ейдетики, заснованої на ідеях розвитку пам'яті й творчого мислення через мнемонічні здібності дитини); навчалися вводити у практику початкової освіти «ключові інтегровані теми місяця» (зокрема, у контексті поєднання знань з мови та математики із спортивним життям; тут гаслом постає вислів: «Хочу, можу, треба» та ін.

Висновки

Активне залучення вчительства до інноваційної діяльності потребує відповідного науково-педагогічного супроводу. Освітній процес ЗВО – важливий чинник стимулювання як інтересу студентів до новітніх технологій, так і підвищення їх професійної культури щодо реалізації інноваційної діяльності. Саморефлексія досвіду, що склався у вищезокресленому ракурсі, переконує у нагальній потребі осмисляти науково-практичний супровід розвитку у студентства інноваційної компетентності як педагогічної системи.

Перспективи подальшого дослідження порушеної проблеми вбачаємо у поглибленні наукових уявлень про механізми розгортання наукового супроводу процесу розвитку інноваційної компетентності вчителя початкової освіти у підсистемах магістерської підготовки та педагогічної інтернатури.

Література

1. Андрущенко В. *Феномен освіти*. Книга 1. Поняття освіти, зміст та проблемне поле / наук. ред. Н.В. Кочубей. Суми: Універ. кн. 2020. 452 с.
2. Гончаренко С. Український педагогічний енциклопедичний словник. Вид. друге, доп. й випр. Рівне: Волинські обереги. 2011. 532 с.

3. The problem flied of professional (vocational) education:innovations and ways to improve. *Estudios de Economia Aplicada* (Monographic) / I. Shuravlova et al., 2021. pp. 1-10. Dol: 10.25115/eea.v3915.5274.

4. Каниболоцька В. Відчуття причетності вчителів як передумова успішності освітньої реформи. *Наука і освіта*. 2020. №2. С. 38-44.

5. Кисельова О., Кравець Н. Зміст і специфіка інноваційної діяльності вчителя початкових класів / Початкова освіта у контексті шкільних змін: теорія, методика, практика, досвід: монографія. Умань: Вид. «Сочінський М.М.». 2021. С. 212-229.

6. Лазаренко О. Інноваційна компетентність професійної діяльності. *Психолог*. 2018. №1-2. С. 10-17

7. Професійний стандарт за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель початкових класів (з дипломом молодшого спеціаліста)»: затв. наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23.12.2020 р. №2736. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/zatverdzheno-profstandart-vchitelya-pochatkovih-klasiv-vchitelya-zakladu-zagalnoyi-seredn-oyi-osviti-i-vchitelya-z-pochatkovoyi-osviti>

Кічук Н. В.

Підготовка майбутніх учителів початкової освіти до застосування інноваційних технологій

Анотація

Порушено проблему розвитку здатності майбутніх учителів початкової освіти до інноваційної діяльності. Контекстом аналізу підходів, котрі склалися у сучасній педагогічній науці, розглядаються не лише реалії сьогодення щодо своєрідності

здобувача освіти, євроінтеграційних процесів і поліфункціональності освіти як галузі, а й новітні уявлення про суто інноваційний зміст професійної діяльності педагога. Уточнено науковий статус поняття «творче мислення» з-поміж близьких (на кшталт «самостійне мислення»). Конкретизовано характер ставлення майбутніх учителів початкових класів до інноваційного вектора професійної діяльності сучасного педагога. Доведено доцільність розглядати процес підготовки студентів до здійснення інноваційної професійної діяльності як систему, де системоутворювальне значення має розвиток позитивно-активного ставлення майбутніх учителів початкової освіти до педагогічних інновацій, а також усвідомлення на рівні переконань тієї неперевершена значущість, яку новації набувають в умовах «ринкового камертону» євроінтеграційних освітніх трансформацій.

В результаті саморефлексії досвіду формування у здобувачів вищої освіти інноваційної компетентності констатовано конструктивність навчальної дисципліни «Інноваційні технології навчання освітніх галузей у початковій школі», засвоєння якої передбачено на рівні курсу за вибором студентів. Такий підхід, який апробовано в Ізмаїльському державному гуманітарного університеті, має суттєве компенсаторне значення; а це дозволяє його вважати доцільним щодо поширення в університетській практиці.

Ключові слова: майбутній вчитель початкової освіти, інноваційна діяльність, інноваційні технології, творча індивідуальність дитини молодшого шкільного віку.